

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **R. Z. nar.,**
státní příslušnost Ukrajina,
bytem v ČR XX,

zastoupeného Poradnou pro integraci, z. ú.,
sídlem Opletalova 6, Praha 1,

proti
žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2025, č. j. MV-84066-5/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 10. 7. 2025, č. j. MV-84066-5/SO-2025, a informace Ministerstva vnitra ČR ze dne 29. 4. 2025, č. j. OAM-371374-7/DO-2025, ruší a věc se vrací správnímu orgánu k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení ze dne 10. 7. 2025, č. j. MV-84066-5/SO-2025, kterým bylo shledáno, že byl v případě žalobce dán důvod pro neudělení dočasné ochrany podle § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným

Shodu s prvopisem potvrzuje K. T.

konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále též „Lex Ukrajina“), a § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území.

2. Žalobce uvedl, že Ministerstvo vnitra a žalovaná porušili čl. 28 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími, (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“), čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, (dále jen „prováděcí rozhodnutí Rady“), neboť nepřipustně rozšířili důvody pro neudělení dočasné ochrany nad rámec směrnice. Žalobce tak byl vyloučen z možnosti získání dočasné ochrany v ČR. Správní orgány překročily svou pravomoc. K tomu poukázal na rozsudek NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024 – 29. Nelze aplikovat ustanovení vnitrostátního práva, které je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně. Od minimálního standardu stanoveného směrnicí se lze odchýlit pouze ve prospěch osob, které požívají dočasnou ochranu. V případě žalobce byla shledána nemožnost udělení dočasné ochrany z důvodu jiné závažné překážky cizince na území (§ 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců) s ohledem na jeho platné pobytové oprávnění v Kanadě. Tento důvod nespadá pod důvody dle čl. 28 směrnice o dočasné ochraně, respektive § 9 Lex Ukrajina. Členské státy nemohou rozšiřovat důvody stanovené směrnicí v čl. 28. Žalobce k tomu poukázal na judikaturu zdejšího soudu – rozsudek ze dne 17. 8. 2023, č. j. 18 A 54/2023 – 32, ze dne 10. 4. 2024, č. j. 14 A 99/2023 a ze dne 26. 3. 2025, č. j. 4 A 44/2024. Žalovaná se nevyjádřila k námitce, že její závěr o tom, že pro neudělení dočasné ochrany existují důvody i v zákoně o pobytu cizinců, který nemá oporu ve směrnici ani judikatuře. Žalobce také namítl, že zákon o pobytu cizinců může být ve věcech dočasné ochrany používán pouze na procesní aspekty, nikoli hmotněprávní. Ve věci neudělení dočasné ochrany se přitom používají ustanovení zákona o dočasné ochraně. Použití § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců jako hmotněprávní důvod neudělení víza, bylo nad rámec zákona i směrnice, postup byl nezákonný. Neudělení dočasné ochrany je upraveno v § 9 Lex Ukrajina, který má aplikační přednost. Dle § 56 odst. 4 zákona o pobytu cizinců se § 56 odst. 1 téhož zákona nepoužije v případě, kdy ČR uděluje dlouhodobé vízum v rámci plnění mezinárodních závazků. Dle žalobce nelze pod pojem jiná závažná překážka pobytu cizince na území podřadit všechna jednání porušující právní předpisy ČR, natož jednání legální spočívající v získání pobytového oprávnění jiného státu. Ministerstvo neodůvodnilo, v čem spatřuje závažnost jednání, intenzita nebyla zkoumána. Žalovaná se k tomu rovněž nevyjádřila. Podle správních orgánů má faktické udělení ochrany v jiné zemi za důsledek nemožnost jejího udělení v ČR. Dle žalobce k tomu ministerstvo nejasně argumentuje odkazem na rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2018, č. j. 4 Azs 248/2017. Žalobce poukázal na smysl institutu dočasné ochrany, k čemuž zmínil rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024 – 42. Dle žalobce jde v případě dočasné ochrany o nízkoprahové pobytové oprávnění dostupné pro cizince postižené humanitární krizí. Žalobce je takovou osobou jako osoba pobývajícím na Ukrajině ke dni 24. 2. 2022. Žalované nepřisluší posoudit žádost jako nepřijatelnou, tak může činit ministerstvo. Závěr o tom, že žalobce ke dni 24. 2. 2022 nepobýval na Ukrajině, nijak nereflektuje ve výroku, pouze v něm potvrzuje důvod pro neudělení dočasné ochrany – překážku dle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Podle žalobce žalovaná porušila

§ 5 odst. 3 Lex Ukrajina a čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady, když vyslovila závěr o nepřijatelnosti žádosti žalobce, aniž by k tomu měla pravomoc. Pobyt žalobce na Ukrajině ke dni 24. 2. 2022 již byl prokázán. Rozhodnutí správních orgánů jsou podle žalobce nepřezkoumatelná, neboť se v nich správní orgány nedostatečně vypořádaly s judikaturou a příslušnými argumenty.

3. V doplnění žaloby žalobce sdělil, že pobyt na Ukrajině ke dni 24. 2. 2024 může doložit mj. lékařskou zprávou ze dne 19. 5. 2022 o provedeném vyšetření. Doplnil, že se pokusí soudu dodat ještě další doklady o svém pobytu na Ukrajině.
4. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Poukázala na to, že žalobce přicestoval dne 5. 11. 2022 do Kanady, kde měl pobytové oprávnění, přičemž pobyt měl dále umožněn také v Polsku a na Slovensku. Žalobce nebylo možné s ohledem na skutkové okolnosti případu považovat za osobu vysídlenou z Ukrajiny, nesplňuje podmínky dle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady, čl. 2 odst. 1 písm. b) téhož rozhodnutí ani § 3 odst. 2 Lex Ukrajina. Z cestovního dokladu nelze dovodit, že by se žalobce po vstupu na Slovensko v roce 2020 vrátil na Ukrajinu a pobýval tam ke dni 24. 2. 2022. Dočasná ochrana slouží k poskytnutí dočasné a okamžité pomoci cizincům v mimořádné situaci.
5. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
6. Dne 7. 4. 2025 podal žalobce žádost o udělení dočasné ochrany v ČR. Do žádosti žalobce uvedl, že v době od 24. 2. 2022 byl držitelem pobytového oprávnění Kanady a Polska. Ke dni 24. 2. 2022 pobýval na Ukrajině. O dočasnou ochranu v jiném státě dosud nežádal, pouze dříve v ČR a to neúspěšně.
7. Správní spis dále obsahuje výsledek šetření provedeného Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy ze dne 2. 5. 2025, dle kterého bylo zjištěno, že žalobce byl minimálně od 20. 8. 2021 držitelem slovenského dlouhodobého povolení k pobytu s platností do 5. 8. 2023. Dle sdělení slovenské strany je žalobce i po skončení platnosti oprávnění setrvat na Slovensku z důvodu ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny. Dále bylo zjištěno, že dne 20. 8. 2021 žalobce opustil schengenský prostor, poté opětovně vstoupil dne 26. 9. 2021 a dne 20. 12. 2021 vystoupil. Dne 22. 1. 2022 se opět vrátil do schengenského prostoru, výstup nebyl zjištěn, v dokladu je otištěn až opětovný vstup ke dni 26. 12. 2022. Konečně bylo rovněž zjištěno, že žalobcovo polské národní vízum bylo na jeho žádost zrušeno, nicméně dle sdělení polské strany byl žalobce oprávněn k pobytu v Polsku do 30. 9. 2025 v souvislosti se zákonem na pomoc Ukrajině.
8. Dne 29. 4. 2025 byla Ministerstvem vnitra vydána informace o důvodech neudělení dočasné ochrany. V tom bylo poukázáno na to, že dle cestovního dokladu žalobce byl držitelem kanadského víza s platností od 31. 5. 2022 do 17. 7. 2026. Z cestovního dokladu dále plyne, že dne 5. 11. 2022 žalobce přicestoval na území Kanady. Dále byl držitelem dlouhodobého polského víza s platností od 11. 8. 2022 do 9. 8. 2024, jehož platnost byla zrušena. Bylo však automaticky prodlouženo do 30. 9. 2025.
9. Správní orgán I. st. poukázal na to, že žalobce je státním občanem Ukrajiny a její území opustil až po 24. 2. 2022, tedy formálně splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382. Z cestovního dokladu žalobce však plyne, že před podáním žádosti o dočasnou ochranu v ČR využil možnost čerpat kanadský pobyt. Do Kanady odcestoval 5. 11. 2022, přičemž tam mohl pobývat až do 4. 11. 2025. Díky povolenému pobytu v Kanadě se na Ukrajinu vracet nemusí. Správní orgán I. st. uzavřel, že

dle něj byl naplněn důvod pro neudělení dočasné ochrany dle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území spočívající v nenaplnění účelu dočasné ochrany v ČR, když žalobci již bylo uděleno dlouhodobé oprávnění k pobytu na území Kanady.

10. Žalovaná poukázala na zjištění ohledně pobytové situace žalobce. Uvedla, že žalobce naposledy přicestoval do schengenského prostoru přes Polsko dne 7. 2. 2025. Dále bylo zjištěno, že byl držitelem kanadského víza s platností od 31. 5. 2022 17. 7. 2026, přičemž do Kanady žalobce přicestoval dne 5. 11. 2022. Následně dne 26. 12. 2022 vstoupil do schengenského prostoru. Z cestovního dokladu žalobce dále žalovaná zjistila, že žalobce před zahájením invaze na Ukrajině vstoupil dne 29. 2. 2020 přes Slovensko do schengenského prostoru, kdy z dokladu nelze dohledat, že by schengenský prostor opustil před 5. 11. 2022 (výstupní razítko z Kanady). Dále žalovaná uvedla, že v cestovním dokladu žalobce jsou vyznačeny jednotlivé vstupy a výstupy žalobce do a ze schengenského prostoru za roky 2023 a 2025, kdy je zřejmé, že naposledy schengenský prostor opustil dne 28. 1. 2025. Dále žalovaná uvedla, že žalobce měl slovenské pobytové oprávnění s platností od 20. 8. 2021 do 5. 8. 2023. Dne 29. 8. 2024 poprvé požádal o udělení dočasné ochrany v ČR, tato žádost byla dne 9. 9. 2024 zamítnuta. Získal také polské vízum platné od 11. 8. 2023 do 9. 8. 2024. Toto bylo na žádost žalobce zrušeno, nicméně žalovaná dodala, že žalobce byl i tak oprávněn v Polsku pobývat do 30. 9. 2025. Dne 7. 4. 2025 znovu požádal o udělení dočasné ochrany v ČR.
11. Žalovaná uvedla, že správní orgány byly při vyřizování žádosti žalobce primárně vázány českou právní úpravou, kterou byla do českého právního řádu implementována směrnice Rady 2001/55/ES. Žalobce disponoval slovenským dlouhodobým pobytem, s platností od 20. 8. 2021, dále má v cestovním dokladu vyznačeno kanadské vízum od 31. 5. 2022, a též polské vízum, s platností od 11. 8. 2023. Dle žalované s ohledem na znění čl. 1 a 2 Prováděcího Rozhodnutí Rady žalobce nelze podřadit pod definovanou skupinu osob, kterým má být dočasná ochrana udělena, jelikož naposledy přicestoval na území členských států EU nikoliv jako osoba prchající z Ukrajiny před válečným konfliktem, ale jako držitel dlouhodobého polského víza vydaného za účelem zaměstnání. Žalobce opustil území Ukrajiny naposledy dne 7. 2. 2025, opakovanou žádostí nyní usiluje o dočasnou ochranu v situaci, kdy se rozhodl přemístit do jiného (bezpečného) státu. Před podáním žádosti v ČR disponoval dlouhodobým pobytem na Slovensku a dlouhodobými vízy vydanými Polskou republikou a Kanadou, všechna tato pobytová oprávnění postupně konzumoval, přičemž z předložených cestovních dokladů zároveň nelze dovodit, že by ke dni 24. 2. 2022 skutečně pobýval na území Ukrajiny. Není jej tak možné považovat za osobu prchající z Ukrajiny v důsledku válečného konfliktu. Dočasná ochrana je institutem, který řeší mimořádnou situaci osob prchajících z válkou zasaženého území Ukrajiny. To však není případ žalobce, který se díky udělenému a platnému vízu v Kanadě na Ukrajinu vracet nemusí. Je oprávněn setrvat i po skončení platnosti dlouhodobého pobytu na Slovensku, vzhledem k ozbrojenému konfliktu na Ukrajině (viz sdělení KŘP hl. města Prahy ze dne 2. 5. 2025, č. j. KRPA-126047-7/ČJ-2025-000022), a rovněž je oprávněn dle sdělení polské strany k pobytu na území Polska do 30. 9. 2025, v souvislosti se zvláštním zákonem na pomoc Ukrajině, ačkoliv se dobrovolně rozhodl toto vízum zrušit.
12. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád

správním, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

13. Jak je z výše uvedeného patrné, správní orgán I. st. vyslovil negativní závěr k žádosti žalobce s odkazem na skutečnost, že žalobce byl držitelem několika víz výše popsaných zemí, která postupně i využíval. Žalovaná přidala jako další důvod, že dle ní žalobce nesplnil podmínku dle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady, neboť dle žalované nebylo prokázáno, že by žalobce pobýval ke dni 24. 2. 2022 na Ukrajině. Soud se proto dále bude zabývat tím, jaký vliv na udělení dočasné ochrany měla dispozice žalobce jednotlivými vízy včetně jejich čerpání a dále tím, zda se lze ztotožnit s názorem žalované ohledně pobytu žalobce na Ukrajině v únoru 2022.
14. Zdejší soud se již opakovaně zabýval situací žadatelů o dočasnou ochranu, kteří zároveň disponovali pobytovým oprávněním v jiném státě. Konkrétně byla předmětem soudního přezkumu opakovaně otázka cizinců disponujících pobytovým oprávněním v Kanadě.
15. V právní větě k rozsudku č. j. 18 A 54/2023 – 32 ze dne 17. 8. 2023, který se týkal žaloby na obranu proti nezákonnému zásahu žalovaného, který vrátil žadateli žádost jako nepřijatelnou, soud konstatoval, že: *„Sama skutečnost, že ukrajinský státní občan disponoval před 24. 2. 2022 povolením k dlouhodobému pobytu v jiné zemi (zde dlouhodobým kanadským vízem), není bez dalšího překážkou závěru, že je osobou pobývajícím na Ukrajině ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, ve spojení s § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Pouze z tohoto důvodu proto nelze žádost o dočasnou ochranu označit za nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.“* V rozsudku soud poukázal na to, že jednou z podmínek udělení dočasné ochrany je pobyt cizince na území Ukrajiny do 24. 2. 2022 s tím, že *„prováděcí rozhodnutí poté specifikuje konkrétní skupiny osob, na něž se aktuální mimořádná situace vztahuje, přičemž požaduje, aby žadatel na Ukrajině do 24. 2. 2022 pobýval. Pod tímto pojmem si lze představit v první řadě to, že se žadatel musel na Ukrajině fyzicky nacházet. Z užití pojmu pobývat (nikoli zdržovat či nacházet se) a znění dalších jazykových verzí (residing atd.) lze nad rámec toho dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější, stálejší pobyt, jak uváděl žalovaný ve svém vyjádření. Žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě (mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam).“* Dle soudu nicméně již z tohoto pojmu nelze dovozovat, že by cizinec nemohl disponovat povolením k dlouhodobému pobytu v jiné zemi. *„Přiznání víza či povolení k pobytu v zahraničí neznamená, že taková osoba automaticky přestává žít ve své zemi. Státní občan pobývá na území svého státu vždy oprávněně a o toto oprávnění jistě nepřijde tím, že získá vízum opravňující jej k pobytu jinde. Dovedeno ad absurdum: pokud by určitý žadatel získal dlouhodobé vízum či povolení k dlouhodobému pobytu v členském státě Evropské unie, v Kanadě, USA apod. kupříkladu 23. 2. 2022, stal by se optikou žalovaného osobou vyloučenou z dočasné ochrany, přestože po celou dobu až do 24. 2. 2022 by na Ukrajině žil (pobýval tam). Z pohledu soudu je tedy rozdíl mezi získáním povolení a jeho využitím (naplněním), pokud osoba skutečně vycestuje a začne dlouhodobě žít (pracovat, studovat) v jiné zemi (např. v Kanadě). To, že žalobce žil v Kanadě, ovšem žalovaný netvrdil.“* Soud také vyjádřil názor, že pokud by unijní normotvůrce zamýšlel z dočasné ochrany vyloučit osoby, které před 24. 2. 2022 disponovaly povolením k dlouhodobému pobytu v jiné zemi, avšak bydlely na Ukrajině (a zde se také v době invaze nacházely), nic mu nebránilo tuto podmínku v prováděcím rozhodnutí stanovit. Poukázal též na sdělení komise z 21. 3. 2022, kde pojem pobývat blíže

nespecifikuje, přičemž mezi osoby, které nemají nárok na dočasnou ochranu, zahrnuje v případě ukrajinských státních příslušníků pouze ty, kteří byli vysídleni z Ukrajiny před 24. 2. 2022 nebo se před tímto datem nacházeli mimo Ukrajinu, například z důvodu práce, studia, dovolené, rodinných důvodů, kvůli zdravotním prohlídkám nebo z jiných důvodů. A dále na odpovědi Evropské komise na časté dotazy, které pracují s případy vyloučení ukrajinského občana z dočasné ochrany (např. bod I.2), pouze pokud měla taková osoba pobytové oprávnění v některém členském státě a žila tam (lived there). „*Jinými slovy, nepracují s tím, že osoba pouze disponovala oprávněním k pobytu. Naopak v bodě I.4 Evropská komise uvádí, že ukrajinští občané, pokud spadají pod rozsah čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí, mají nárok na dočasnou ochranu, dokonce i když disponují občanstvím třetího státu. Z pohledu zdejšího soudu by přitom bylo stěžejí udržitelné, aby ukrajinský občan, který je zároveň např. občanem Kanady, mohl o dočasnou ochranu požádat a ukrajinský občan, jenž je jen držitelem kanadského víza, nikoli. Sama možnost bezpečného pobytu v jiném státě zjevně není překážkou získání dočasné ochrany, resp. nezakládá pozbytí statusu vysídlené osoby.*“

16. V rozsudku č. j. 4 A 44/2024 – 39 ze dne 26. 3. 2025 se zdejší soud zabýval případem žadatele, u kterého bylo zjištěno, že dne 21. 6. 2024 podal žádost o dočasnou ochranu v ČR. Dále bylo také zjištěno, že byl držitelem kanadského pobytového oprávnění platného od 18. 7. 2023 do 9. 1. 2028, přičemž přicestoval na území Kanady dne 6. 10. 2023. Dále bylo k situaci tohoto žalobce podstatné, že z Ukrajiny na území schengenského prostoru vycestoval po 24. 2. 2022. V ČR mu byla udělena dočasná ochrana od 7. 11. 2022 do 31. 3. 2023, ta byla poté prodloužena do 31. 3. 2024, žalobce se jí vzdal od 29. 9. 2023, neboť v říjnu 2023 odcestoval do Kanady, tam si našel práci na stavbě, musel však dát výpověď a mj. ze zdravotních důvodů se vrátil do ČR, kde znovu žádal o dočasnou ochranu. Žalovaná žádosti nevyhověla z důvodu konstatování jiné závažné překážky pobytu cizince na území dle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. S takovým závěrem se soud neztotožnil.
17. Soud předně poukázal na personální rozsah směrnice o dočasné ochraně, konkrétně čl. 2 písm. c) směrnice. Uvedl, že žalovaná nezpochybnila, že formálně se na žalobce tyto podmínky vztahují, neboť je státním příslušníkem Ukrajiny a zemi původu opustil po 24. 2. 2022. Soud také zmínil, že dané podmínky trvaly i nadále, kdy návrat žalobce na Ukrajinu nebyl možný. Soud dále upozornil, že směrnice o dočasné ochraně nestanoví takové podmínky, že by žadatel nemohl disponovat pobytovým oprávněním v jiném bezpečném státě ani že by takové pobytové oprávnění nevyužil.
18. Soud konstatoval, že udělením a využitím pobytového oprávnění v jiném státě původní podmínky pro definici vysídlené osoby dle směrnice o dočasné ochraně, tj. a) žalobce je stále státním příslušníkem Ukrajiny, b) musel zemi opustit, c) nemůže se do země původu bezpečně vrátit, neboť ozbrojený konflikt tam stále trvá, nezanikly. Mezitímní udělení a dočasné využití pobytového oprávnění nezpůsobuje zánik existence zmíněných podmínek.
19. Dále se soud zabýval tím, jaké situace se obvykle váží k důvodu jiná závažná překážka pobytu na území, přičemž uvedl, že: „*oprávnění k pobytu v jiném státě však sebou žádné takové nebezpečí nenese a zájmy České republiky nijak neohrožuje, stejně tak ani jeho využití žadatelem, které je pouze realizací práva vzniklého na základě uděleného pobytového oprávnění. Soud shledal, že existence pobytového oprávnění žalobce v jiném státě a jeho využití žalobcem je v daném kontextu z hlediska práva neutrální skutečností.*“ Ohledně Kanady dodal, že se jedná o demokratickou zemi s fungujícím právním státem.

20. Dle soudu pro závěr, že za jinou závažnou překážku pobytu by mohlo být považováno i oprávnění k pobytu ve třetím státě a jeho dočasné využití, nesvědčí ani účel dočasné ochrany. Soud poukázal také na odpovědi Evropské komise na časté dotazy (Frequently asked questions received on the interpretation of the Temporary Protection Directive and Council Implementing Decision 2022/382), které v bodě II. odkazují na možnost užívat dočasnou ochranu pouze v jednom členském státě s tím, že pokud osoba ve členském státě již nežije, může jí v něm být dočasná ochrana odebrána a bude jí udělena v tom členském státě, kde se zdržuje. K tomu však soud dodal, že toto se však týká pouze institutu dočasné ochrany, v odpovědích se nezmiňuje, že by z dočasné ochrany byly vyloučeny osoby, které disponují oprávněním k pobytu v jiném státě (tj. nikoli v členském státě EU), popř. osoby, které by takové oprávnění dočasně využily. Dle bodu I.4 ukrajinští občané, pokud spadají pod rozsah čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí, mají nárok na dočasnou ochranu, dokonce i když disponují občanstvím třetího státu. Z toho plyne, že i občan Ukrajiny, který je zároveň občanem třetího státu (což v sobě zahrnuje i oprávnění se na území třetího státu zdržovat) a splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí, má nárok na dočasnou ochranu. Z těchto skutečností soud dovodil, že i osoba, která disponuje pobytovým oprávněním v Kanadě, které i po nějakou dobu využila, má stále na dočasnou ochranu nárok.
21. Soud dále uvedl, že možnost vyloučit určitou osobu z poskytnutí dočasné ochrany upravuje pouze čl. 28 směrnice mající povahu taxativního výčtu. V tomto výčtu není upraven případ, kdy by žadatel disponoval pobytovým oprávněním v jiném státě (mimo členské státy EU) a toto oprávnění by realizoval. Směrnice stanoví minimální normy a členské státy mohou poskytovat pouze příznivější podmínky pro osoby, kterých se směrnice a prováděcí rozhodnutí týkají.
22. Soud shrnul, že: *„pokud samotné oprávnění k pobytu v jiném státě jako právní status žadatele nepředstavuje jinou závažnou překážku pobytu na území (jak bylo judikováno již v rozsudcích městského soudu č.j. 18 A 54/2023-32 a č.j. 14 A 99/2023-46), nemůže takovou překážku představovat ani dodatečná faktická skutečnost, že žadatel toto své pobytové oprávnění v jiném státě po určitou dobu realizoval, a to ze všech shora uvedených důvodů. Pobývání v jiném státě je pouhým uskutečněním práva vyplývajícího z uděleného pobytového titulu a jako takové nic nemění na shora uvedených závěrech a nepředstavuje dostatečný rozlišovací důvod, pro který by bylo možné dospět k závěru, že samotné udělené pobytové oprávnění není důvodem pro odmítnutí dočasné ochrany žadateli, zatímco pobytové oprávnění a jeho realizace již takovým dostatečným důvodem je. Soud je přesvědčen, že žádný ze shora uvedených právních předpisů, ani soudních rozhodnutí, k tomu neposkytují oporu. Pro úplnost soud konstatuje, že z hlediska shora uvedených právních předpisů a souvisejících dokumentů není rozhodné ani to, že žalobce již dříve dočasnou ochranou v ČR disponoval a v minulosti se jí vzdal (srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 5. 2023, č.j. 55 A 6/2023-44). Ostatně, tuto skutečnost žalovaná ani za jinou závažnou překážku pobytu na území nepovažovala. Rovněž je třeba poukázat na rozsudky NSS ze dne 5. 9. 2024 č.j. 2 Azs 111/2024-29 a ze dne 5. 9. 2024 č.j. 8 Azs 174/2024-25, dle kterých udělení víza k pobytu nad 90 dnů ve třetím státě nemůže být překážkou nároku na dočasnou ochranu, takovou podmínku totiž prováděcí rozhodnutí ani směrnice o dočasné ochraně nestanoví, dočasná ochrana není subsidiárním institutem, jenž by se vyčerpával získáním pobytového oprávnění, byť tak Evropská komise uvádí ve vztahu k pobytovým oprávněním v členských státech, nikoli ve třetím státě; NSS dospěl k závěru, že důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně a proto jej nelze s ohledem na přímý účinek těchto ustanovení směrnice aplikovat.“*

23. Nejvyšší správní soud následně závěry zdejšího soudu potvrdil ve svém rozsudku ze dne 14. 8. 2025, č. j. 22 Azs 57/2025 – 32, kde mj. uvedl: „Podle Nejvyššího správního soudu podmínka, že směrnice o dočasné ochraně míří pouze na osoby vstupující na území EU bezprostředně z oblastí zasažené válkou, že směrnice o dočasné ochraně a ani z prováděcího rozhodnutí Rady nevyplyvá. Podle čl. 2 písm. c) směrnice o dočasné ochraně je vysídlenou osobou osoba, která (zjednodušeně řečeno) musela opustit zemi či oblast původu a nemůže se s ohledem na stávající situaci v zemi vrátit za bezpečných a trvalých podmínek. Tato definice neobsahuje žádnou podmínku, z níž by plynulo, že daná osoba musí na území členských států vstoupit bezprostředně ze země zasažené válkou. Tato podmínka neplyne ani z čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady, podle něhož jsou vysídlenými osobami mimo jiné i ukrajinští státní příslušníci, kteří před 24. únorem 2022 pobývali na Ukrajině, odkud byli vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil. Z uvedených ustanovení, ani z žádných jiných unijních ustanovení neplyne, že by tyto osoby musely na území členských států vstoupit bezprostředně ze země zasažené válkou, respektive že by o status vysídlených osob mohly později přijít tím, že po určitou dobu (na základě povolení k dlouhodobému pobytu) vycestují do jiného státu mimo členské státy EU a následně se na území členských států EU vrátí.
24. [28] V dané věci není sporné, že žalobce je státní příslušník Ukrajiny, jež musel zemi původu opustit z důvodu invaze ruských vojenských sil. Na Ukrajině pobýval před 24. 2. 2024 a s ohledem na aktuální situaci na Ukrajině se tam nemůže vrátit za bezpečných a trvalých podmínek. Z uvedených ustanovení a ani z celkového vyznění unijních předpisů podle Nejvyššího správního soudu nevyplyvá, že by zmíněné definice žalobce nesplňoval pouze proto, že po získání oprávnění k pobytu na území za účelem dočasné ochrany v ČR obdržel také kanadské pracovní vízum, jež využil, ale z osobních důvodů se rozhodl pro návrat do ČR, kde znovu žádá o oprávnění k pobytu na území za účelem dočasné ochrany. Na jeho postavení jako osoby vysídlené se tímto nic nezměnilo. Nejvyšší správní soud se tedy ztotožňuje se závěry, které vyslovil již městský soud.“
25. Dle soudu také dále: „Vyslovenému právnímu názoru stran vyznění unijního práva podle Nejvyššího správního soudu odpovídá i vnitrostátní právní úprava, která v § 7d zákona č. 65/2022 Sb. počítá s podáním opakované žádosti o dočasnou ochranu, aniž by tuto možnost omezovala jen na návrat z válkou zasaženého území, tedy případy, s nimiž počítá čl. 21 odst. 2 směrnice o dočasné ochraně. Podle tohoto ustanovení platí: podá-li cizinec, kterému byla dočasná ochrana podle tohoto zákona Českou republikou udělena a oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany již nepožívá, novou žádost o udělení dočasné ochrany a dočasná ochrana mu je udělena, má právní postavení podle tohoto zákona, které měl k evidovanému poslednímu dni jejího používání. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 20/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, „(...) se mohou do České republiky vracet osoby, které se již dočasné ochrany vzdaly, proto se prostřednictvím navrhovaného § 7d umožňuje podání nové žádosti o udělení dočasné ochrany, nicméně na cizince se nebude pohlížet jako na zcela nového držitele oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany (...).
26. [33] Nejvyšší správní soud již dříve v bodě 28 rozsudku č. 2 Azs 111/2024-29 dovodil, že „z žádného ustanovení směrnice o dočasné ochraně či z její systematiky nevyplyvá, že by unijní normotvůrce koncipoval dočasnou ochranu jako subsidiární institut a že by vnitrostátní právo mohlo stanovit udělení dlouhodobého víza ve třetím státě jako důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Naopak, čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně kategoricky požaduje, aby členské státy přijaly opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím

dočasné ochrany, a to na celé období trvání ochrany. Vymezení osob požívajících dočasné ochrany v čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady nijak nevyjímá osoby disponující dlouhodobými vízy ve třetích státech z dočasné ochrany“.

27. [34] Nejvyšší správní soud tuto judikaturu, z níž plyne, že vymezení osob požívajících dočasné ochrany v čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady nijak nevyjímá z dočasné ochrany osoby disponující dlouhodobými vízy ve třetích státech, doplňuje o závěr, že tomu tak není ani v případě, kdy tyto osoby uvedeného víza po určitou dobu využily.“
28. Podle právní věty k rozsudku NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024 – 29: „*Důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě (zde v Kanadě) podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, není v souladu s čl. 1, čl. 3 odst. 5, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES. Tento zákonný důvod proto nelze s ohledem na přímý účinek citovaných ustanovení směrnice aplikovat.*“
29. Pro situaci žalobce v nyní řešené věci jsou citované závěry plně relevantní, neboť jde též o žadatele o dočasnou ochranu z Ukrajiny, který disponoval pobytovým oprávněním v Kanadě, kde po jistou dobu i pobýval, přičemž ve smyslu citované judikatury platí, že udělení ani čerpání pobytového oprávnění nepůsobí bez dalšího důvod pro odmítnutí dočasné ochrany žadateli, kdy ve věci řešené v rozsudku č. j. 4 A 44/2024 – 39 šlo navíc o situaci žalobce, který dočasnou ochranu v ČR již měl v minulosti udělenou, poté se jí vzdal a po návratu z Kanady o ni znovu požádal, což soud neshledal nijak rozporné.
30. U žalobce v nyní řešené věci jsou nicméně vedle pobytového oprávnění z Kanady přítomny ještě další podstatné skutečnosti, a to fakt, že disponoval rovněž oprávněním k pobytu na Slovensku a v Polsku. Soudy v rozsudcích výše se zabývaly otázkou pobytového oprávnění cizince v Kanadě, nicméně dle soudu není důvod, aby tomu pro státy EU bylo jinak, k čemuž lze poukázat například na právní větu k rozsudku NSS ze dne 7. 3. 2025, č. j. 5 Azs 72/2024 – 21: „*Z pouhé existence víza uděleného v jiném členském státě nelze dovozovat, že žadatel není osobou podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, respektive že mu není možno udělit dočasnou ochranu dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Správní orgán musí zkoumat individuální skutkové okolnosti žadatele a prokázat, že žadatel skutečně vízum jiného státu aktivně využíval.*“
31. NSS ve zmíněném rozsudku v této souvislosti několikrát poukázal na výše citované závěry zdejšího soudu uvedené v rozsudku č. j. 18 A 54/2023-32, přičemž ve shodě s ním uzavřel, že: „*občan Ukrajiny, který má nárok na poskytnutí dočasné ochrany dle § 3 odst. 1 zák. č. 65/2022 Sb., se měl na území Ukrajiny nejenom „práve“ fyzicky nacházet, ale mělo by se jednat o stálější a dlouhodobější pobyt. Stěžovatel v nyní projednávané věci však neprokázal, že žalobce na území Ukrajiny skutečně nepobýval, a naopak že pobýval nebo byl usazený v Polské republice. Pouhé udělení polského víza a jeho krátkodobé využití dle názoru Nejvyššího správního soudu k závěrům, které stěžovatel učinil, nepostačuje.*“ K tomu lze dodat, že skutková situace žadatele ve věci přezkoumávané NSS byla taková, že: „*Dle stěžovatele žalobce nebylo možné považovat za osobu pobývající na území Ukrajiny ke dni 24. 2. 2022, pakliže byl v té době držitelem platného dlouhodobého polského víza s platností od 15. 9. 2021 do 25. 7. 2022, byť se tou dobou zřejmě na území Ukrajiny nacházel. (...) Nebylo nijak prokázáno, že by žalobce pobýval kontinuálně delší dobu na území Polské republiky, resp. že nepobýval na Ukrajině. Žalobce v žalobě uvedl, že na*

dané polské vízum dvakrát vycestoval, jak dokládají razítka vyznačená v jeho cestovním dokladu, a to dne 30. 9. 2021 a 16. 11. 2021, nikdy tedy dlouhodobě v Polské republice nepobýval, ačkoli vízem disponoval.“ V dané situaci tedy nešlo o situaci, kdy by cizinec v Polsku stabilně dlouhodoběji pobýval, ale šlo skutečně jen o krátkodobá vycestování z Ukrajiny.

32. Soud má za to, že u žalobce v nyní řešené věci bylo podstatné, aby se žalovaná zabývala individuálními okolnostmi jeho případu ve světle citovaných závěrů správních soudů. Podle čl. 2 písm. c) směrnice o dočasné ochraně se „vysídlenými osobami“ rozumějí státní příslušníci třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti, které musely opustit zemi či oblast původu nebo byly evakuovány, zejména na výzvu mezinárodních organizací, a nemohou se s ohledem na stávající situaci v zemi vrátit za bezpečných a trvalých podmínek, a na které by se případně mohl vztahovat článek 1 oddíl A Ženevské úmluvy nebo jiné mezinárodní či vnitrostátní akty poskytujících mezinárodní ochranu, zejména i) osoby, které uprchly z oblastí ozbrojených konfliktů nebo endemického násilí, ii) osoby, kterým vážně hrozí systematické nebo obecné porušování lidských práv, či osoby, které se staly obětmi takového porušování lidských práv. Podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady toto rozhodnutí se vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022, b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
33. Udělením a využitím pobytového oprávnění v jiném státě nutně bez dalšího nezanikají původní podmínky pro definici vysídlené osoby dle směrnice o dočasné ochraně, tj. a) žalobce je stále státním příslušníkem Ukrajiny, b) musel zemi opustit, c) nemůže se do země původu bezpečně vrátit. Tedy ani pobytová oprávnění žalobce bez dalšího nebyla důvodem pro zamítnutí žádosti o dočasnou ochranu.
34. Ze strany žalované nebylo adekvátním způsobem zpochybněno, že by žalobce pobýval dlouhodoběji někde jinde než na Ukrajině a ani nebyl přesvědčivě vyvrácen závěr správního orgánu I. st. o tom, že žalobce splňoval podmínku dle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady, kdy dle správního orgánu I. st. žalobce ke dni 24. 2. 2022 pobýval na Ukrajině. Dle žalované tomu tak nebylo, nicméně toto bylo zdůvodněno pouze odkazem na razítka otištěná v cestovním dokladu žalobce.
35. Co se týče pobytu žalobce na Ukrajině v období do 24. 2. 2022, pak soud uvádí, že žalovaná poukázala na jednotlivé vstupy a výstupy žalobce do a ze schengenského prostoru a jeho pobytovou historii, kdy mj uvedla, že co se týče Kanady, pobýval tam dle žalované minimálně od 5. 11. 2022 do 26. 12. 2022. Polské oprávnění měl platné 11. 8. 2023 do 9. 8. 2024, přičemž jej sice žalobce zrušil, ale dle žalované byl oprávněn k pobytu v Polsku do 30. 9. 2025. si na žádost zrušil. Žalobce měl také slovenské pobytové oprávnění s platností od 20. 8. 2021 do 5. 8. 2023.
36. Žalovaná sice podrobně uvedla, kdy měl žalobce kam odcestovat, avšak neučinila žádný konkrétní přesvědčivý závěr ohledně toho, že by žalobce před 24. 2. 2022 nepobýval na Ukrajině, kdy zároveň její výsledný závěr je opačný oproti závěru správního orgánu I. st., který ve svém rozhodnutí uvedl, že žalobce podmínku pobytu na Ukrajině dle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady splňoval.

37. Soud konstatuje, že v případě žalobce lze dle údajů z CD vykreslit následující časovou osu:

- 16. 6. 2019 vstup do schengenského prostoru (Slovensko)
- 23. 7. 2019 výstup ze schengenského prostoru (Slovensko)
- 29. 2. 2020 vstup do schengenského prostoru (Slovensko)
- 5. 11. 2022 – 26. 12. 2022 pobyt v Kanadě
- 26. 12. 2022 vstup žalobce do schengenského prostoru (Polsko)
- 8. 4. 2023 vstup do schengenského prostoru (Polsko)
- 25. 6. 2023 výstup ze schengenského prostoru (Polsko)
- 14. 8. 2023 vstup do schengenského prostoru (Polsko)
- 7. 8. 2024 výstup ze schengenského prostoru (Polsko)
- 25. 8. 2024 vstup do schengenského prostoru (Polsko)
- 29. 8. 2024 první žádost o dočasnou ochranu v ČR
- 9. 9. 2024 zamítnutí žádosti o dočasnou ochranu v ČR
- 28. 1. 2025 výstup ze schengenského prostoru (Polsko)
- 7. 2. 2025 vstup do schengenského prostoru (Polsko)

Dle sdělení Policie ČR ze dne 2. 5. 2025 však také dále ještě byly evidovány k žalobci další vstupy a výstupy do a ze schengenského prostoru v roce 2021 a 2022.

38. Správní orgán I. s. uvedl, že žalobce je státním občanem Ukrajiny, jejíž území opustil po 24. 2. 2022. Žalovaná oproti tomu odchylně shledala, že pobyt žalobce na Ukrajině nebylo možné prokázat, a to s odkazem na absenci všech potřebných razítek v cestovním dokladu žalobce.
39. Je tedy zřejmé, že žalovaná učinila oproti správnímu orgánu I. st. značně rozšiřující závěr, kdy kromě toho, že udělení dočasné ochrany dle ní bránilo kanadské vízum, tomu bránil dále fakt, že nebylo prokázáno, že by žalobce pobýval před 24. 2. 2022 na Ukrajině, kdy dle soudu však takový závěr je nedostatečný.
40. Ve věci je nesporné, že žalobce opakovaně přijížděl a vyjížděl ze schengenského prostoru, kdy zároveň měl hned tři pobytová oprávnění (Sk, Pl, Kanada). Jakkoli tato pobytová oprávnění i průběžně realizoval, nelze ohledně pobytu v žádné z těchto zemí říci, že by se žalobce trvaleji do některé z nich přesunul.
41. Soud nijak nepopírá, že z razítek v cestovním dokladu žalobce není možné všechny jeho jednotlivé příjezdy a odjezdy zcela přesně datovat, a tedy ani přesvědčivě vymezit, odkdy dokdy pobýval na Ukrajině, kdy absentuje právě podstatné razítko ohledně výstupu ze schengenského prostoru, které by se vztahovalo k příjezdu žalobce dne 29. 2. 2020 na Slovensko. Soud v tomto dává za pravdu žalované, že na základě cestovního dokladu nelze doložit, že by žalobce ze schengenského prostoru vycestoval až do doby, kdy je evidován jeho pobyt v Kanadě – listopad 2022. Soud také v této souvislosti poznamenává, že dlouhodobým vízem na Slovensku žalobce disponoval až od srpna 2021.
42. Přes tyto rozpory však má soud za to, že v případě žalobce nebylo dosud bez dalšího možné dospět k závěru, že by před 24. 2. 2022 nepobýval na Ukrajině, neboť žalovaná měla v dané věci hodnotit nejen to, nakolik je výslovně zřejmé, odkdy dokdy se žalobce kde nacházel, ale ve smyslu citované judikatury měla uvést, zda skutečně bylo možné u žalobce s přihlédnutím k okolnostem případu říci, že se z Ukrajiny přesídlil ve smyslu, že by z Ukrajiny přesunul středisko svých zájmů do jiného státu. Pokud tomu tak nebylo, kdy soud má za to, že nebylo, pak žalovaná nemohla bez dalšího učinit závěr o tom, že žalobce ke dni 24. 2. 2022 nepobýval

na Ukrajině, neboť zde nejde pouze o fyzický faktický pobyt jako takový, ale o realizaci pobytu v širším smyslu.

43. Soud nepopírá, že absence výjezdních razítek žalobce v cestovním dokladu, pokud jde o jednotlivá data odjezdů ze schengenského prostoru, situaci nepomohly, neboť neumožňují přesněji ohraničit délky jeho pobytů, nicméně z četnosti dat jednotlivých příjezdů do schengenského prostoru vyplývá, že žalobce se opakovaně přesouval, kdy do schengenského prostoru vstupoval a opět vystupoval. Z této skutečnosti lze vyvodit závěr, že pobyt žalobce nebyl nijak stabilní, z ničeho prozatím nevyplynulo, že by se v rámci nějaké země schengenského prostoru či v Kanadě měl stabilněji usadit. Je rovněž patrné, že žalobce se opakovaně vracel na Ukrajinu, ať již tomu tak bylo z jakéhokoli důvodu, a to na neznámo dlouhou dobu, neboť nejsou známa data příjezdu.
44. Žalobce zároveň k žalobě doložil lékařskou zprávu dokládající provedení ultrazvukového vyšetření srdce dne 19. 5. 2022 v ukrajinské ambulanci s tím, že dodal, že se pokusí soudu dodat ještě další dokumenty dokládající jeho pobyt na Ukrajině v roce 2022, které soudu nicméně ke dni vydání tohoto rozsudku nebyly dodány.
45. Tyto dokumenty žalobce mohl předložit i žalované, nicméně vzhledem k tomu, že správní orgán I. st. ve svém rozhodnutí žalobcův pobyt na Ukrajině před 24. 2. 2022, nijak nezpochybňoval, k tomu žalobce neměl důvod a doklady tak předložil až v rámci žaloby.
46. Dle soudu pak je rovněž podstatné, že žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že v dokladu žalobce není evidováno výjezdní razítko ze schengenského prostoru vztahující se k příjezdu žalobce na Slovensko v roce 2020, s čímž, jak soud právě uvedl, se lze ztotožnit, nicméně soud nepřehlédl, že správní spis obsahuje také výstup ze šetření Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 2. 5. 2025, kde jsou evidovány ještě další vstupy a výstupy žalobce do a ze schengenského prostoru nad rámec zjištění z cestovního dokladu. Z tohoto šetření vyplynulo, že žalobce cestoval do a ze schengenského prostoru dále v roce 2021 i 2022, kdy se měl do schengenského prostoru vrátit 22. 1. 2022, výstup nebyl zjištěn, poté následoval vstup dne 26. 12. 2022. Tato evidence tedy dále podporuje závěr o opakovaném cestování žalobce.
47. Soud má za to, že v dané věci bude potřeba se dále zabývat tím, zda žalobce byl osobou, jejíž odjezd z Ukrajiny byl podmíněn vypuknutím válečného konfliktu v únoru 2022, anebo zda na Ukrajině před vypuknutím války nepobýval. Žalobci měla být dána možnost prokázat, že na Ukrajině v rozhodné době pobýval, o čemž může svědčit mj. v soudním řízení předložená lékařská zpráva a údaje od Policie ČR ze dne 2. 5. 2025. Žalovaná se k této zprávě v rámci vyjádření k žalobě vyjádřila tak, že tato pobyt žalobce na Ukrajině ke dni 24. 2. 2022 neprokázala, nicméně dle soudu toto je příliš zjednodušující závěr, kdy soud se neztotožňuje s žalovanou ani v tom, že by zpráva obsahovala dva odlišné datумы, neboť datum 6. 8. 2016 je pravděpodobně datum licence lékaře.
48. Podle rozsudku NSS ze dne 7. 3. 2025, č. j. 5 Azs 72/2024 – 21 v dané věci „*Nebylo nijak prokázáno, že by žalobce pobýval kontinuálně delší dobu na území Polské republiky, resp. že nepobýval na Ukrajině.*“ Podobně v nyní řešeném případě bude na žalované, aby prokázala, že žalobce na Ukrajině před únorem 2022 již dlouhodoběji nepobýval, jestliže žalobce se v rámci soudního řízení snaží doložit opak. Pokud však bude zjištěno, že žalobce z Ukrajiny vycestoval v rámci vycestování dlouhodobé povahy ještě před vypuknutím konfliktu na Ukrajině, pak takto prokázaný dlouhodobý pobyt mimo Ukrajinu v době před vypuknutím konfliktu může být důvodem pro závěr, že cizinec nesplnil podmínku pobytu na Ukrajině

před 24. 2. 2022. V nedávném rozsudku ze dne 13. 3. 2026, NSS č. j. 7 Azs 238/2025 – 40, uvedl, že: „do značné míry subjektivní náhled stěžovatele na to, kde se nachází jeho skutečný domov, nemůže vyvrátit nesporná skutková zjištění o tom, že z Ukrajiny se v roce 2021 přesunul za prací do Ruské federace (a že tedy neuprchl po 24. 2. 2022 z Ukrajiny v důsledku válečného konfliktu). Závěr městského soudu, že se v roce 2021 přestěhoval do Ruské federace z pracovních důvodů, a to bez konkrétního plánu návratu na Ukrajinu, plně koresponduje jednak s tím, co uváděl samotný stěžovatel v řízení týkajícím se jeho žádosti o mezinárodní ochranu, neboť tam tvrdil, že poté chtěl jet pracovat do Polska (tedy nikoliv se vrátit na Ukrajinu), a jednak s tím, že si vyřídil polské vízum platné od 21. 2. 2022 do 8. 7. 2022 (následně prodloužené). V rozhodný den (24. 2. 2022) se tak nenacházel na Ukrajině, a ani po tomto datu neopustil Ukrajinu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem. Ani této námitce proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, neboť z dostatečně zjištěného skutkového stavu plyne, že stěžovatel nebyl ke dni 24. 2. 2022 (či později) bezprostředně ohrožen válkou a nebyl nucen před ní uprchnout. Potřeba ochrany, která opodstatňuje udělení dočasné ochrany vysídlené osobě, tak u něj nevystala.“

49. Součástí podmínek také je, že cizinec musí zemi opustit a nemůže se do ní vrátit, kdy nicméně z pobytové historie žalobce je zřejmé, že se na Ukrajinu opakovaně vracel, kdy žalobce v žalobě podotkl, že dočasná ochrana neznamena, že by cizinec nemohl krátkodobě, epizodicky odjet na Ukrajinu. Dle soudu je podstatné, že jakkoli žalobce na Ukrajinu opakovaně jezdil, nešlo nikdy o dlouhý časový úsek, dle soudu tak nebyla popřena podmínka nuceného odjezdu z vlasti. Krátkodobý pobyt, ani opakovaný, na tom nic nemění.
50. Ostatně na otázku, zda je možné, aby se cizinec krátkodobě na Ukrajinu vracel, odpovídá kladně i Evropská komise, která na svých stránkách uvádí, že: „Směrnice o dočasné ochraně nabízí možnost vrátit se na dobrovolném základě a stanoví opatření, která se mají uplatnit po skončení dočasné ochrany. Pokud se musíte na Ukrajinu na kratší dobu vrátit, například za účelem návštěvy rodiny, vyzvednutí dokladů nebo záchrany rodinných příslušníků, svůj status dočasné ochrany tím neztratíte. Země EU by jakoukoli krátkodobou návštěvu Ukrajiny neměly považovat za rozhodnutí k dobrovolnému návratu před skončením dočasné ochrany. To znamená, že krátká cesta zpět na Ukrajinu by neměla vést ke zrušení povolení k pobytu ani ke ztrátě práv spojených s daným statusem.“ (dostupné na https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/returning-ukraine-questions-and-answers_cs).
51. Soud k situaci nynějšího žalobce také ještě dodává, že v případě žalobce žádné z dosud mu udělených pobytových oprávnění nebyla udělena dočasná ochrana. O tu poprvé žádal v srpnu 2024, avšak žádost byla zamítnuta z důvodu držení kanadského víza.
52. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí odvolávala na to, že dle § 5 odst. 8 písm. d) platí, že dočasná ochrana skončí mj. tím, když cizinec získá pobytové oprávnění k pobytu nad 90 dnů. Podle právní věty k rozsudku NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024 – 29 však naopak: „Důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě (zde v Kanadě) podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, není v souladu s čl. 1, čl. 3 odst. 5, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES. Tento zákonný důvod proto nelze s ohledem na přímý účinek citovaných ustanovení směrnice aplikovat.“
53. Dle soudu se nelze z tohoto důvodu ztotožnit s žalovanou, neboť její výklad je v rozporu s právě citovaným rozsudkem NSS. Existence pobytových oprávnění žalobce ani jejich čerpání v jeho věci nepůsobilo zánik podmínek pro dočasnou ochranu. Nebylo prokázáno,

že by žalobce v nějaké zemi pobýval zásadně déle a natolik intenzivně, aby bylo možno říci, že do ní přesunul střed svých zájmů. Pobyt na Ukrajině před 24. 2. 2022 sice není přímo ověřitelný z cestovního dokladu, ale nebyl nijak dále zjišťován a prokazován, resp. žalobci dána možnost jej prokázat.

54. Názor žalované je takový, že považuje za podstatné, zda se cizinec musí nebo nemusí vracet na Ukrajinu s přihlédnutím k možnosti čerpat pobytové oprávnění v některém bezpečném státě. Existence víza či jeho využití však udělení dočasné ochrany nebrání. Podstatou je, zda cizinec splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany v ČR nebo nikoli, kdy k tomu je rozhodné, mj. kde pobýval ke dni 24. 2. 2022. Cizinec má možnost volby hostitelského státu, získáním pobytového víza v jedné zemi (či více zemích) není bez dalšího vyloučen z možnosti získat dočasnou ochranu v ČR, jak se domnívá žalovaná. Nelze pouze mít do ve více státech, což ale žalobce dosud neměl, pouze o dočasnou ochranu neúspěšně žádal v roce 2024 v ČR, kdy mu byla zamítnuta rovněž z důvodu existence kanadského víza.
55. Soud proto shrnuje, že u žalobce nebylo dosud prokázáno, že by ke dni 24. 2. 2022 nepobýval na Ukrajině, na čemž nemůže bez dalšího nic změnit fakt, že měl tři pobytová oprávnění. Stejně tak na daném nic nemění ani to, že tato pobytová oprávnění žalobce využil, neboť nebylo zpochybněno, že se jednalo toliko o jejich krátkodobé realizace. Přiznání dočasné ochrany nebrání ani opakované návraty žalobce na Ukrajinu, neboť se nejednalo o skutečný plnohodnotný návrat do země původu, ale pouze o krátkodobou návštěvu. U žalobce nehrozí ani souběh udělení dočasných ochrany v různých státech, neboť nebylo zjištěno, že by již někde dočasnou ochranu měl udělenou. Lze tak uzavřít, že žalovanou nebyl spolehlivě zpochybněn fakt, že je žalobce vysídlenou osobou z Ukrajiny, kde pobýval ke dni 24. 2. 2022 a kam se krátkodobě vracel. Žalobci rovněž nic nebránilo v tom, aby průběžně realizoval pobyt v různých zemích, kde měl udělená pobytová oprávnění. Nebylo zjištěno, že by kdy dosud přesunul střed svých zájmů mimo Ukrajinu.
56. Závěr žalované postavený na tom, že z rážitek v cestovním dokladu není ověřitelné, že by žalobce ke dni 24. 2. 2022 pobýval na Ukrajině, a tudíž tam dle žalované nepobýval, nemůže ve světle uvedeného obstát stejně jako závěr, že existence pobytového oprávnění v některém státě vylučuje přiznání dočasné ochrany, kdy cizinec má možnost pobývat ve státě, kde mu bylo uděleno pobytové oprávnění. Takový výklad je dle soudu v rozporu s citovanými závěry judikatury, kdy fakt, že by žalobce mohl pobývat na Slovensku či Polsku není bez dalšího dostačující k zamítnutí žádosti. Jestliže dle NSS platí, že důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě není v souladu s evropským právem a nelze jej aplikovat, pak tím spíše dle soudu platí také to, že pokud cizinec dočasnou ochranu dosud nikde ještě ani nezískal, nemůže toto udělení blokovat, že disponuje pobytovým vízem v některém státě, neboť sama existence či krátkodobé využití pobytového oprávnění nejsou rozhodné. K tomu lze dodat, že v takovém případě by pak cizinec neměl patrně důvod žádat v jiném státě o dočasnou ochranu, neboť by zřejmě hodlal pokračovat v pobytu v daném státě. Tedy pokud by žalobce v nyní řešené věci např. dlouhodobě využil polské, slovenské či kanadské oprávnění k pobytu, pak by zřejmě další vývoj byl takový, že by se snažil toto prodloužit, a nikoli jet do ČR žádat o dočasnou ochranu.
57. S ohledem na výše uvedené soud postupoval podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a současně i pro vady řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu o pobytu žalobce k 24. 2. 2022, a s tím souvisejí odepření práva žalobci navrhopat důkazy k prokázání svého tvrzení (§ 76 odst. 1 písm. b), c) s. ř. s.). Existence víza

žalobce v jiném státě nelze považovat za jinou závažnou překážku dle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. NSS dospěl k závěru, že důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě podle § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně, proto jej nelze s ohledem na přímý účinek těchto ustanovení směrnice aplikovat. Žalovanou nebyl rovněž odůvodněn její odchýlný závěr oproti správnímu orgánu I. st., dle kterého žalobce pobýval ke dni 24. 2. 2022 na Ukrajině a splnil podmínku pobytu na Ukrajině dle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady. Žalovanou nebylo v tomto ohledu zohledněno zjištění Policie ČR ze dne 2. 5. 2025 týkající se dalších evidovaných vstupů a výstupů žalobce na území schengenského prostoru. Zároveň postup žalované zabránil žalobci navrhnout důkazy k prokázání pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022, neboť správní orgán I. stupně danou skutečnost považoval za prokázanou. Žalobci tak bylo odepřeno právo na spravedlivý proces, neboť mu tímto fakticky bylo odepřeno právo navrhnout důkazy k prokázání svého tvrzení. Bude-li chtít žalovaná pobyt žalobce na Ukrajině ke dni 24. 2. 2022 vyvrátit, učiní tak ve vztahu k těmto zjištěním a dalším materiálům předložených ze strany žalobce (lékařská zpráva doložená k žalobě). Vada nezákonnosti závěru o jiné závažné překážce svědčí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, nehledě k nutnosti doplnit skutková zjištění za součinnosti žalobce, soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V dalším řízení bude správní orgán vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s.

58. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl sice ve věci úspěšný, ale žádné náklady řízení mu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 15.4. 2026

Shodu s prvopisem potvrzuje K. T.

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. T.